Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2707 | MỖI SỐ: 0$02 | NGÀY CHỦ-NHẬT 28 MARS 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI [illegible]	Người đem đến nhà	Gởi số giấy thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, đại-Pháp và các thuộc địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large
4e page: Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m; Par contrat annuel Par centimètre et par insertion. . . . . . 0$12 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 4849

Một việc cần-thiết ở xứ Bắc-kỳ nên có

Mới đây một số báo chữ Pháp ở Nam-kỳ nhân thấy chính-phủ có trích số tiền chi-tiêu năm 1926, định làm một cái nhà trừng-giới cho con gái trẻ tuổi, có tỏ bày ý-kiến, xin lập thêm một cái nhà để dung thụ những đứa con gái thanh-lâu trong 21 tuổi mà chính-phủ định giải phóng cho, vì sợ rằng những đứa con gái ấy đã được giải phóng rồi, mà vẫn quen nết hư-hoang, cứ chơi vụng chơi lậu, không có thầy thuốc khám xét; đã làm hư hại mất phong-tục ở trong xã-hội, mà lại làm lây lang cái bệnh ghê gớm cho biết bao nhiêu người.

Cái tệ ấy ở xứ ta, trong Nam ngoài Bắc, tưởng cũng không khác gì nhau, cái cách phòng giữ tưởng cũng nên lưu ý đến. Vào khoảng mươi mười lăm năm nay, tệp-thượng ngày thêm xa-xỉ, ăn chơi nhiều cách phong-lưu, lòng người lại càng thêm phóng đãng, nhất là bên nữ-giới, đã thấy có người phá tan mất cả nền nếp cũ, mà quá ư phóng-túng tự do; thậm chí có nhà phong lưu đài các mà con em cũng rong chơi đàn đúm, công nhiên theo thói trên Bộc trong dâu. Những đứa con gái nhà nghèo cực cũng có đứa thì sẵn tính lười biếng, lại dại nết chơi bời, cũng có đứa thì vì non người trẻ dạ, rồi bị chị em dủ dê; ở cái thời buổi tự do này, sự hoa liễu gió giăng, lại là một sự rất giản dị thông thường ở trong xã-hội; vì thế mà số gái giang hồ, chỉ mượn mầu son phấn để làm kế sinh nhai, thật cũng có nhiều hơn trước. Lính mật thám thì cứ dò xét được người nào chơi ngang chơi tắt vài lần, mà không có ai thừa nhận, thế là phát giấy vàng cho. Lại còn cái bọn mẹ dầu quen nghề bán thịt buôn người, thì dùng hết kế hiểm mưu sâu, quyến dụ lấy người, mong cho nhà mình có đủ mặt hàng, mà nghề bán buôn mới có lợi, những người sa chân lỡ bước, mắc cò vào tròng, thế là sa xuống bể trầm luân, tình cảnh thật cũng đáng thương vậy.

Tuy vậy, nếu bây giờ chính-phủ mở lòng rộng rãi mà khai-phóng cho những đứa con gái trong 21 tuổi, lại có hại to cho xã-hội; vì những đứa ấy giăng gió đã quen thói đi rồi, tuy có thoát được nơi hố lửa mà ra, cũng khó lòng mà giữ được nết đứng đắn, được lòng trinh bạch, rồi lại làm thầm làm vụng, cứ quen nghề bán thịt để nuôi thân. Hiện ở xã-hội ta bây giờ, các thứ bệnh xấu xa ghê gớm, từ thành thị cho đến thôn quê, cũng đã nhiều người mắc phải, những nhà ý-khoa bác-sĩ Pháp ở xứ ta. cũng đã có người lấy làm lo, đã làm ra sách mà bàn nói đến. Huống chi lại thêm lũ gái trẻ làm đĩ giờ về ấy, đi truyền bá cái trùng độc ở dân gian, thì cái bệnh xấu xa ghê gớm ấy lan rộng ra lại chưa biết đến đâu là cùng cực, ấy là chưa kể về đường phong-tục lại còn hư hại rất nhiều. Vậy muốn trù liệu một cách cho được lưỡng lợi, đã cứu vớt được những đứa con gái trẻ tuổi ấy thoát cái khổ trầm-luân, mà lại giữ gìn được phong tục cho xã-hội và tật bệnh cho nhân-dân, tưởng có một cách này là hơn cả. Hiện nay ở Bắc-giang đã có một nhà trừng-giới con giai, bây giờ tưởng nên bắt chước xứ Nam-kỳ, lập ra một nhà trừng-giới con gái, để giúp đỡ cho các gia-đình không may gặp phải con em ngang chướng ngu dại, đó cũng là một việc rất cần thiết ở cái buổi tân cựu giao thời này, trẻ con mình thường hay hiểu lầm chữ tự-do mà sinh ra lông-lao khó dạy. Rồi lại lập riêng ra một nhà để dung thụ những đứa con gái được giải phóng ở lầu xanh. Nhà ấy cũng cho phụ thuộc vào cái nhà trừng giới con gái kia cho tiện việc quản cố, nhưng phải phân biệt cho nghiêm, không được đi lại giao thông với nhau, khỏi truyền nhiễm những thói hư nết xấu. Khi đã lập ra nhà ấy rồi, thì bao nhiêu những con gái trẻ chưa đến 21 tuổi, hoặc đã thất thân vào chốn lầu xanh, hoặc là còn đương giang-hồ lêu lổng, lính mật thám bắt được, đừng phát giấy bắt làm đĩ như bây giờ, đều bỏ vào cái nhà ấy cả, Làm như thế thì những đứa non người trẻ dạ khỏi phải những phường buôn người bán thịt quyến dụ mà hư thân; đã cứu vớt được biết bao nhiêu người, mà lại giữ gìn được sự hư hại ghê gớm cho xã-hội đã kể ở trên kia nữa.

Đó là một việc thật là cần thiết ở xứ Bắc-kỳ bây giờ, mong rằng chính-phủ sẽ lưu ý đến mà mau mau trù liệu cho, sớm ngày nào hay ngày ấy.

H. T. B

● KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quản ký, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 25 Mars 1926

Việc nước Pháp

Báo *Matin* có nói hiện nay ở nghị-viện có cái phong-trào hòa biểu.

Báo *Petit Parisien* có nói đảng xã hội cấp-tiến không hợp ý nhau về cái vấn đề tăng khoản thuế về tiền thuế buôn bán, và đại-đa-số những nhà ôn-hòa muốn giữ ông Péret lại, nhưng không muốn tín nhiệm M. Malvy.

Từ giờ trở đi quan thượng-thư bộ tư-pháp sẽ trông nom việc cai-trị đất Alsace-Loraine.

M. Briand đã tiếp hội-đồng trị-sự hội liên-hiệp quốc-dân của các viên chức, vì tòa trị-sự định đại hội đồng các quan thượng-thư quyết nghị ra làm sao rồi mới biểu tình.

Sáng ngày hôm nay thứ-dân nghị-viện bỏ 415 vé đối với 128 vé ưng chuẩn tất cả các khoản chi xuất.

Chánh-đoàn xã-hội đã họp hội-đồng, tìm các phương-sách khác với các phương sách của tòa nội-các để quân bình sổ chi thu, và để công kích các phương-sách của tòa nội-các tại ban tài-chánh, và tại thứ-dân nghị-viện.

Petit Parisien có nói tin đồn M. Malvy từ chức sớm quá. Nếu M. Malvy bị đau không trông nom được công việc, thì mới cử người thay ông.

Báo *Echo de Paris* có nói nếu tòa nội-các này đổ, thì M. Herriot sẽ lòng nhận cầm quyền chính.

Việc nước Hy lạp

Tại Athènes tất cả các chính đảng cộng-hòa, và thủ-cựu hợp ý nhau cử một người ứng cử chức tổng-thống là M. Constantin Demerzis, là một người về đảng thủ cựu ôn-hòa.

Việc nước Đức

M. Fehrenbach ốm nặng.

Bá-tước Westarp được cử làm lĩnh tụ đảng quốc-dân.

Hội kinh-tế Đức quốc không ưng việc đặt lại giờ mùa hạ.

Tại nghị-viện trong khi bàn về sổ chi thu có hai vợ chồng người kia, muốn tỏ ý phản-kháng lại chủ nhà mình, và một cái án của tòa án về việc thuê nhà, bèn căng một cái vải đề chữ lên trên chỗ cao đàn của công chúng ngồi, và có phát các giấy nói về việc ấy. Ông nghị-trưởng bèn hạ lệnh trục mọi người ra ngoài cao đàn, các ông nghị viên về đảng cộng-sản, và các ông nghị-viên về hữu đảng xung đột nhau.

Việc nước Anh

Tại thượng nghị-viện, trong khi bàn về việc cuộc hội-nghị ở Genève. M. Asquith có hỏi về cái chánh-sách tương-lai của tòa nội-các. M. Salisbury có đáp lại rằng chính-phủ Anh sẽ ưng-thuận việc phân-phát các chân hội-viên thường trực cho liệt quốc. Trong tháng septembre này, các đại-biểu nước Anh sẽ đầu-phiếu quyết nghị theo cái tôn-chỉ ấy. Không có gì ngăn trở nước Đức vào hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc.

Tại hạ-nghị-viện, M. Churchil, đáp lại những lời chỉ nghị về việc thanh-toán các trái-khoản Đồng-minh, có trần-thuyết về các khoản trong giao-ước Anh, Pháp. Ông có nói tuy rằng hai bên không hợp ý nhau, nhưng cũng sẽ giải quyết được nhanh chóng và ổn thỏa. Ông lại nói hiện nay Hoa kỳ được thu nhận của Âu-châu một số tiền bằng tiền bồi thường của nước Đức phải nộp. Sau này thành ra trong số bồi thường của nước Đức nộp cho Âu-châu, Hoa-kỳ sẽ được thu nhận 60% M. Churchil cho việc ấy là một việc trái ngược bất công.

Việc nước Nhật-bản

Nguyên-lão viện đồng-thanh ưng-chuẩn một bản dự-án chi-thu của tòa nội-các cũng là bản luật về sự cải-lương tô-thuế. Thứ dân nghị viện đã ưng-chuẩn một sổ chi-thu phụ về năm 1926.

Sở thí-nghiệm vật-lý-học của nhà đại-học ở Tokio đã chính đốn xong một cái máy đo động đất, mỗi khi máy bị xúc động lại phóng đại to hơn lên 20.000 lần.

Nước Ba-lan với Trung-hoa

Nước Ba-lan đã bắt đầu điều-đình để lập giao ước với Trung hoa. Hiện đã cử M. Pindor làm đại-biểu để điều đình về việc ấy.

Trương-tác-Lâm đã tiếp M. Pindor.

(*Indopacifi*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Thưa quí báo làm ơn giải đáp cho tôi một việc như sau này: Tôi có người em họ vốn hiền lành không công nợ ai, song ông thân sinh trước có vay của một ông bạn cùng hàng tổng, một món tiền 50$00 từ Duy-Tân thứ 5, viết thế nhà đất hết hạn đã giả rồi. Ông bạn kia kể rằng: nhà tôi vẫn tự cho vay nhiều lắm, để lúc nào thong thả tôi soạn xin giả văn tự. Chẳng may ông thân-sinh người em họ tôi mất đi, mà em họ tôi lấy giờ hẵy còn bé, và ông cụ tưởng rằng nợ ấy giả rồi, nên không rõi lại, sau ông bạn kia lại mất, người con ông văn tự cũ cho người đến hỏi người em họ tôi, người ấy ngạc nhiên hỏi mẹ thì bà mẹ kể đầu đuôi như trên đã nói, nay thấy giấy tờ ấy kiện ở Hanoi về đòi, vậy thì quí-báo làm ơn chỉ bảo cho người em họ tôi, làm thế nào khỏi phải giả nợ oan ấy, tên con ông kia có phép cầm nhà đất được không, xin nhờ Quí-báo chỉ bảo giúp cho xin cảm ơn.

LỜI ĐÁP. — Nợ trả rồi mà không lấy văn tự về hay không có giấy má gì làm chứng rằng đã trả rồi thì cũng như chưa trả.

Vậy những người nào đứng thừa kế cho người đi vay, thì những người ấy phải trả nợ thay. Nếu người đứng vay ấy mất đi, có để lại tài sản gì, thì người chủ nợ có thể xin tịch biên các tài sản ấy được. Có một điều là những người thừa kế không trả được, thì người chủ nợ cũng không có phép bỏ là nợ được.

Ph. h L.

CÁI VẤN ĐỀ LƯƠNG BỔNG CỦA CÁC TIỂU-VIÊN-CHỨC

Cái nạn vật ăn thức dùng đắt đỏ là một cái nạn chung cho bàn dân thiên hạ, nhưng cái nạn ấy khổ hại nhất là đối với các hạng tiểu-viên-chức, cái cảnh ngộ bó-buộc, phải ăn ở cho sạch sẽ tươm tất để khỏi tổn hại đến cái thể-diện cái địa-vị của mình, trăm món tiêu sài chỉ trông vào đồng lương mà lương-bổng lại chẳng được là bao thì lấy đâu mà ăn no mặc ấm được. Người mình vốn trong gia-đình lại lắm gánh nặng, nhà giàu đã vậy, chứ những người trăm món chỉ trông vào cái lương nhỏ thì đầu đến tự cung lấy thân cũng chưa đủ, còn lấy đâu mà nuôi vợ nuôi con được v. v... Ấy cũng vì thế mà những người đeo đẳng một cái chức-nghiệp còn con bỏ thương vương tội ấy, lắm khi vì cái khó bó cái khôn mà sinh ra mang công mắc nợ, và có khi làm càn làm bậy nữa cũng có. Cái tình cảnh nghĩ cũng nên thương.

Mới đây trong báo *Moniteur d'Indochine* M. Yves le Gadec có viết một bài về cái cảnh-ngộ của các hạng tiểu viên chức, ý-tứ rất là rộng rãi, thực là một vị quý quan thấu hiểu sự vật ở xứ này, và rất là có lòng từ-huệ với những người tí tiểu. Sau đây xin trích dịch bài ấy, gọi là biểu đồng tình với một vị quý quan có lòng chiếu cố đến những người tí-tiểu mình như thế:

. . . .

Cứ như ý ta, thì chủng-tộc An-nam sở dĩ yếu ớt, là bởi ăn uống không đủ. Ta không phải là một nhà chuyên-môn mà tính được nhiệt độ còn thiếu bao nhiêu, nhưng cứ lấy sự từng trải của ta mà suy xét thì cũng nghiệm được đôi điều.

Người An-nam đầu binh vào ngạch hải quân, được ăn uống như lính Pháp, thì thân thể nở nang và mạnh khỏe to lớn. Lính khố đỏ ăn cơm trong trại cũng to béo, cứng cáp. Như vậy, thì những người gầy còm, có phải là vì đói khát mà ra không.

Đứa cu li ăn mấy bát cơm, mấy miếng cá mắm, mấy miếng mỡ, cho khỏi đói, chẳng qua là làm cho đầy dạ dày, trong lòng không đói, nhưng không thể bảo là ăn để bổ dưỡng cái thân được.

Những người có vợ con, mà mỗi tháng được độ 6, 7 hay 12 đồng nữa, thì có thể bổ dưỡng được thân không?

Sự tiêu dùng đối với người bản xứ chỉ dụng bằng bạc đồng, cũng đắt đỏ hơn trước nhiều. Những người về ngạch dưới ấy, cũng có vợ con, mà con cái phải chăn nuôi tốn kém bao nhiêu, rồi mới kiếm được tiền giúp đỡ cha mẹ

Ta phải biết như tên phu chở phà, ưng làm cái nghề ít lương ấy và có khi lại cầu cạnh mà làm, là vì nghề ấy không phải là không có chút bổng ngoại. Những khi ta đi chơi ô-tô qua phà, lệ không phải giả tiền, nhưng ít ai là không cho phu phà mấy xu. Lại không ai là không trông thấy người bản-xứ chạy theo ô-tô xuống phà, để khỏi phải chờ đợi, hoặc phải giả tiền. Vì dẫu rằng thuế sưu người bản-xứ đã tính cả thuế đò thuế chợ rồi, nhưng có ai không ra khỏi phố Paul Bert ở Hà nội bao giờ, thì mới biết rằng ngoài thuế sưu, cái gì cũng phải giả tiền mới được.

Như vậy thì trách chi tên phu phà lương lậu ít ỏi mà tiền thuế sưu của nó phải nộp, tính bằng một phần ba lương bổng một tháng của nó rồi! Nếu ta xét cái tình thế bọn thừa-phái, là thư-ký của các Nám quan thì cái tình thế họ còn cùng-khốn hơn nữa.

Kể ra bọn thừa-phái có được dự vào ngạch phẩm hàm thật, nhưng dù có thăng thưởng rất chóng nữa, nghĩa là làm việc độ mười năm là ít, lương được độ bốn mươi tư đồng mà đằng đẵng biết mấy năm trời chỉ được có hai chục đến ba chục đồng là cùng.

Vậy thì mà nhiều người có vợ, lại nhiều con lấy đâu mà dạy bảo, nuôi nấng, và bổ dưỡng đàn con được. Lương bổng lúc đầu không được mấy, mà thăng thưởng thì chậm chạp, và bấp bênh, vì số người trong ngạch đông lắm, chức nghiệp của họ lại phải có ấm cái phí tổn không đâu, mỗi khi có việc thuyên-chuyển, phụ-cấp cũng không được mấy đồng, và số hành-lý được mang không phải cước không được mấy tí. Thừa-phái làm việc ở phủ huyện, có phải sai đi việc quan không được giấy lộ-phí. Tiền ngựa, hay tiền xe, cho chí tiền cơm, kể ra là tự mình phải chịu lấy. Như vậy, thì tránh sao họ khỏi nhận tiền giấy bút của dân đưa cho.

Ấy bọn ấy chỉ trông vào cái khoản tiền giấy bút ấy mới có cái tiêu. Mà họ nhận tiền ấy, không hề bao giờ nghĩ rằng mình làm việc không phải. Phần nhiều họ lại xin hay đòi nữa cũng có.

Ấy thế là phạm vào khoản 91 trong hình-luật Annam nói về việc hối-lộ. Đến bọn đầy tớ nhận của đút, cũng phạm vào khoản 95 kia mà.

Giả thử không phải giam tự ba tháng đến năm năm, thì cũng phải phạt về đường chính trị, như cách chức, khiển trách, hay là phải chậm thăng.

Một ngạch đến những người đã lựa cũng còn chậm thăng, vậy còn nói chi đến sự bắt phải chậm thăng nữa.

Đó là một hạng viên chức cũng phải giữ thể diện đối với ngoài, và lại phải thờ phụng quan trên, mà lương bổng không đủ nuôi vợ con đấy.

Vậy những khi bọn ấy làm lỗ quan trên có thể quở nghiêm khắc được không?

Vậy thì trước khi lập những bệnh viện nguy nga, — ta không bảo không nên lập nhiều bệnh viện, — há chẳng nên kíp trù lập cho bọn khốn khó được đủ cơm ăn áo đủ đủ.

Chân-dung ông Phan-chu-Trinh

Kính ảnh của Tân dân Thư quán Hanoi.

Trong số báo ngày hôm qua, bản-quán đã lược thuật cái lịch-sử của ông, nay xin ấn-hành bức chân dung, để kỷ niệm một nhà chân-chính ái quốc.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng cung HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Nếu bọn đói khát được ăn uống no đủ, thì nhà thương sẽ bớt người đau, và giống người Annam sẽ khỏe hơn.

Người Annam dù cái tình cảnh thế nào mặc lòng, ăn uống thường không được đủ. Ăn uống chỉ để cho đỡ đói chứ không phải là để bổ dưỡng.

Tại các công đường ngày xưa, thường có chữ để : « Hữu tư vô dưỡng liêm » Nghe đâu câu ấy là nói về thời vua Minh-mệnh thì phải.

Nhà nước đã lưu tâm đến những người trong bổng nhỏ mọn ấy, và ý nhà nước cũng sẵn lòng sửa đổi lại. Ta chắc rằng những viên chức nhỏ rất mong đợi sửa đổi lương bổng của họ. Bắt họ làm việc nhiều hơn, bắt họ giữ gìn cho tuyệt thanh liêm, nếu họ có gian giảm số người thì giảm công được, nhưng phải cấp lương bổng cho đủ mà « dưỡng liêm » và tiện phụ cấp về gia quyến cho họ nữa.

Việc Trung-hoa

Việc ở Quảng-châu

Tưởng-thạch Giới, ấy viên trưởng chánh phủ Quảng-châu, xử như một người thống quyền quốc vụ vậy. Viên ấy lắt nhắt những người phản kháng mình. Bốn người Nga bị bắn, 30 người bị đuổi không đúng nữa.

Uông-tinh-Vệ ốm nặng. Tình hình rối loạn.

Việc ở Bắc-kinh

Có tin rằng Đoàn kỳ-Thụy sắp từ chức, và Tào-Côn sắp được lên.

Ky binh của Trương-tác-Lâm đã tới Nguyên tiêu, Quốc dân quân rối loạn lui về Bắc-kinh. Đường đi tàu bè và điện-thoại thông với Thiên-tân đều bị cắt.

(*Indopacifi*)

Tin Saigon

Ngày 26 Mars

Nhân dân Nam-kỳ đối với ông Bùi-quang Chiêu

Ngày hôm qua 25 Mars có một cuộc hội-nghị rất hoan nghênh nhà lãnh tụ Bùi-quang-Chiêu. Nhiều người Nam và mấy người Pháp có đến dự. Trong số người Pháp có đại-tá Séc, chủ-nhiệm báo *Opinion*, M. Ardin, chủ-nhiệm báo *Saigon Républicain*, M. Gallet, hội-viên quản hạt.

Ông Bùi-quang Chiêu đáp lại lời chúc mừng có nói ông sang Pháp được dân một cách trọng hậu, và khuyên đừng nên kiện-nhẫn và tin cậy ; ông khuyên nên đồng-tâm để đem lòng thành-thực, người Pháp người Nam để hoà với nhau, theo như cái tâm ý của chánh-phủ Pháp, đã tỏ lòng rộng rãi trong việc cử một vị về tả đảng vào chức Toàn quyền Đông pháp.

Đại-tá Séc, M. Ardin, và M. Gallet có khen ngợi ông Bùi-quang-Chiêu về các lời ông nói đó và có nghị cái thái-độ của những người Pháp biểu tình hôm trước, cùng tán dương cái thái-độ điềm tĩnh của công-chúng Annam.

Một người xưa nay vẫn có tiếng là một người phiến động quá kích định diễn-thuyết, nhưng hội-đồng tổ chức cuộc hội-nghị ấy, ngăn cấm không cho nói, và bị mọi người huýt-xuýt tỏ ý phẫn kháng, sau cùng lại giải tán một cách rất điềm-tĩnh.

Về việc biểu tình ngày hôm thứ tư trong khi ông Bùi-quang-Chiêu tới nơi, và về buổi hội nghị hôm thứ năm, mỗi bên bình phẩm một khác ; nhưng hết thảy đều cho rằng sẽ không xảy ra việc nọ cọ động đáng ngại gì đâu, vì bọn quá khích có lập mà không có thế lực gì, còn những người bình tĩnh về đảng cải cách đồng tâm hiệp lực ở cái chánh sách của nước Pháp.

Báo Opinion có viết : Ngày hôm qua thực là bắt đầu một thời kỳ mới về cuộc tinh tế, 5 000 người Nam cùng nhau hoan hô cái thời kỳ ấy.

M. De la Chevrolière viết một bài để mục là : *Entente et Concorde j'en suis.* có tỏ ý đẹp lòng về mọi lời tuyên bố trong cuộc hội nghị ngày hôm qua, và có nói : Mọi lời nói ngày hôm qua cũng làm cho tỏ sẵn lòng quân mọi lời nói trước đây, vậy tôi xin nhắn dân Pháp chỉ nên nhớ những lời nói ngày hôm qua mà thôi.

(*Indopacifi*)

VĂN UYỂN

Bài hát khuyên người giảng báo

Làm người muốn mở mang trí não,
Phải đem lời nhựt báo giảng ra.
Á-châu các nước người ta,
Thợ thuyền lính tráng đàn bà trẻ con.
Làm ruộng với đi buôn cũng thế,
Tờ báo-chương vẫn để quanh mình.
Kẻ xem người giảng phân minh,
Ai ai cũng biết sự tình đỏ hay.
Tờ nhựt-báo, liên tay liền mắt,
Dẫu việc gì cũng bớt mà rem.
Cao nên cả nước tập rèn,
Việc hay bắt chước, việc hèn bỏ đi.
Dân nào thế tài gì không mạnh,
Đem trí khôn tranh cạnh với đời.
Toành thoành đọc đất ngang trời,
Thét liền mấy tiếng gọi coi quốc hồn.
Tàu thủy lục qua non vượt bể,
Máy cày bừa khéo chế làm ra.
Điện-đăng, điện-báo, điện xa,
Máy ưa, máy sợi, càng là máy tơ.
Lắm nghề kể kéo còn chưa hết,
Nước văn-minh đọ hết đâu xa.
Càng làm càng ngẫm càng hay,
Càng xem càng ngẫm càng hay giảng nhiều.
Người ta phải có làm sao,
Ngó ra thế-giới trông vào nước non.
Kìa Bình-thủy Âu non đất cũ,
Vẫn xưa nay là tổ hiền-hào.
Thanh danh văn vật hẳn hòi,
Đã từng trước gội lễ nào sau thua.
Tơ tiếc dục lần theo ra mối,
Cửa văn-minh chỉ lối người vào.
Cũng trong mấu mã đồng-bào,
Yêu nhau ta sẽ bảo nhau lần lần.
Chớ có ngữ ta gần kẻ khác,
Có bụng nào mà chắc việc ai.
Việc kia việc nọ việc này,
Bàn bàn nói nói rày rày mai mai.
Cái lẽ phải nào ai ngăn trở,
Xin ai đừng lần lữa qua ngày.
Việc hay thì phải làm ngay,
Quyết đem nhựt-báo đêm ngày giảng cho.
Ấy là thuốc chữa ngu chữa tật,
Ấy là thang khỏi dại khỏi lầm.
Xin ai ghi lấy chớ quên,
Nay bài giảng báo nên liền vào lòng.

Phan-bội-Châu

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 19 độ
15 giờ 20 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	11 $ 25
nhì,	10 50
ba,	9 50
Thóc hạng nhất	6 60
Sáp ngô	6 60

Giá bạc. — Kể từ ngày 27 Mars 1926 giá bạc ở kho Nhà-nước định là 16 f. 48

Thị giá quốc trái.

Ngày 23 Mars 1926

3 %,	hoàn dần	62 f. 75
3 ½ %,	hoàn dần	85 f. 95
4 %,	vĩnh viễn 1917	46 f. 25
4 %,	» 1918	45 f. 50
5 %,	» 1920	63 f. 90
5 %,	hoàn dần 1920	74 f. 97
4 %,	1925	91 f. 00

Ngày 26 Mars 1926

3 %,	vĩnh viễn	46 f. 50
5 %,	1915-1916	56 f. 30

Tàu thủy. — Tàu *Claude Chappe* đến ngày 1er avril, hồi 4 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon, đường Tourane và Qui-nhơn. Tàu ấy sẽ đáp với tàu *André Lebon* chừng ngày 5 avril thì ở Saigon sẽ khởi-hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối 31 ra ga.

Quan Thống đốc Cognacq về Pháp. — Ông Cognacq, thống-đốc Nam-kỳ, vừa rồi sắp sửa về nghỉ bên Pháp. Ấy ngài ra Hanoi thương thuyết với quan Toàn-quyền mới rồi cũng vì chuyện đó. Nghe đâu quan Quản-lý văn-phòng quan Toàn-quyền là ông Le Fol sẽ bổ đi quyền Thống-đốc Nam-kỳ. Chỉ mấy hôm nữa là có nghị-định về việc ấy.

NAM MỚI

Nên đọc tiểu-thuyết mới xuất-bản :

TRANG-LỢN sử nước Nam truyện về lịch-ta. In toàn bộ lần thứ hai, có sửa lại. Dày 110 trang, giấy tốt.

Giá. . . . 0 $ 45 — Cước. . . . 0 $ 23

PHAN-BÁ-CẦN

Hiệu chế tạo VÒNG-HOA-PHƯỚNG
82 bis, Rue du Chanvre, Hanoi

3024

Muốn bán một cái xe ôtô « Berliet » 12 mã-lực, kiểu riêng, bảy chỗ ngồi, thượng-hảo-hạng, nhiều đồ phụ-tùng — Máy móc mới — Hỏi tại Bản-quán.

5.607

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ NHẤT VÀ QUYỂN THỨ NHÌ

« NHỮNG KẺ KHỐN NẠN »

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : Victor Hugo
Dịch giả : Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0 $ 50
— nhì, — . . . . . 0 . 43
Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển . . . . 0 . 20

Cuộc chợ Phiên của Varenne phụ nữ ấu giúp các hội thiện. — Bản-báo xin nhắc để độc-giả nhớ rằng cuộc chợ phiên (kermesse) của bà lớn Toàn-quyền Varenne tổ chức để giúp các hội thiện trong thành-phố thì đến ngày 18 avril sẽ mở tại trường Henri Rocher. Các nhà hảo-tâm ai muốn quyên tiền hay cho vật gì thì cứ gửi thẳng cho quí phu-nhân tại phủ Toàn-quyền.

* * *

Bắc-quán lại vừa tiếp được của phủ Toàn-quyền những danh sách các nhà đã quyên tiền hoặc đồ vật giúp cuộc hội lạc như sau này :

Các nhà cho tiền

MM. Distilleries de l'Indochine, Hanoi 100 p ; Fontaine, Hanoi 20 p ; Piot, Hanoi 100 p ; Banque de l'Indochine, Hanoi 100 p ; Banque Franco-Chinoise, Hanoi 100 p ; Jaspar, Hanoi 100 p ; Maison Bour, oulin et Meffre, Hanoi 20 p ; An-yeng, Hanoi 8 p ; Shicomura Joco, Honoi 5 p.

Các nhà cho đồ vật

MM. Vi-v-Dinh, Tuan-Phu à Phucyên 1 coffret laqué ; Capitaine Poropon, Cabinet militaire Gouvernement Général 1 paire de guêtres, 1 statuette bronze ; Niquet, Hué 1 flacon florazur ; Madame Le Fol, Gouvernement Général 1 bonbonnière, 2 petits vases ; Le duy-Trong, cordonnier Hanoi, 9 paires de souliers et sandales ; Maitre Mourlan Hanoi, 28 jouets pour enfants ; Mademoiselle Mignot, 1 coupe verre, 2 services à thé, 4 vases en porcelaine ; Madame Schérer, Gouvernement Général, 4 objets en cuivre ; Dupuy, Résident-Maire, 5 vases, 1 boite bois ; Tran-van-Huan, Hanoi, 8 cultes ; Voiris Gouvernement Général, 1 vase émaillé ; Le-quang-Long, Hanoi 4 cravates, 6 coupons de soie ; Trillat, Gouvernement Général, 7 volumes divers ; Passignat Hanoi, 115 jouets divers ; Tisso', Résident supérieur honoraire, 115 jouets divers ; V. Demange Hanoi, 7 grès flammés, 4 folly, 6 poupées, 4 parfums ; Pham-van Khoan, brodeur Hanoi, 4 coussins, 1 sac soie ; Le-thuan-Khoat, Hanoi, 6 cpeaux paille pour enfants ; Au-ky Hanoi, 1 porte-monnaie cuir, 1 boite savon, 1 porte cure dents en ivoire ; Luong-long-hung Hanoi, 1 porte plume argent, 1 bague argent ; Ly-seng-Bao dit Cseong-hing Hanoi, 1 boite argent ; Kuong-phou-Seng, Hanoi, 1 flacon ambre et or ; Thine-Seng, Hanoi, 1 bracelet argent ; Neoc-Thanh, Hanoi 1 cadre en ivoire ; Thuan-Thiec, Hanoi 4 Bonnet et 2 pochettes lingerie ; Mme Pichomska, Hanoi, 2 coussins soie peints 12 bracelets ce luloïd, 6 boites à poudre, 3 boites poudre de riz priver ; Clerc, Gouvernement général, 2 vases 1 vide poche cuivre ; Fouque, Résident de France, 1 lampe cuivre, Hoang-trong-Phu, Tong-doc de Hadong, 2 coussins ; Do-ba-Ai, Hadong, 2 coussins ; Ng-duc Lap, Hadong, 1 statue en bois laqué noir ; Do-van Xuong, Hadong, 1 cane en corne de buffle ; Lacve Ai, Hadong, 1 manche d'ombrelle en écaille incrustée ; Nguyen long-Hung, 1 plateau en bois sculté ; Pham-van Xiêm, Hadong, 1 plateau en bois incrusté ; Pham van Khoan, Hanoi, 1 coussin. 2 petits panneaux en bois brodée ; Dinh van Tinh dit Phuc, Hanoi, 6 tables cigogne en gu sculpté ; Nguyên-van Giêm Hanoi, 2 vases et un Lièn en terre émaillée ; Nguyên-quoc Quynh, Hadong, 2 combrelles japonaises ; Nguyên dinh Giam, Hadong 1 plateau à thé et 6 petites boites en bois incrusté ; Ng-van-Tai, Hadong, 3 morceaux de filet ; Ng huu Tuyên, Hadong, 4 morceaux de filets ; Thai-van-Thinh, Hadong, 1 paire de coussins en soie brodée ; Tran-tan- hac, Hadong, 1 dessus de table en venise ; Lê-van-Duc, Hadong, 2 morceaux de filets ; Ng-trong Dinh et Ng-v Vinh, Hadong, 21 petits paniers en vannerie ; Do-dinh-Thiên, Hadong, 1 nappe en venise ; Bui-thinh-Can, Hadong, 1 boite en émaille ; Daug-v-Can, Hadong 1 plateau en bois sculpté ; Vu-van-Thuy, Hadong, 1 service à fumer en étain ; Vu-Dau, Hadong, 1 plateau en bois de gu incrusté ; Vu Phuong, Hanoi, 1 chat tigre empaillé dans une vitrine ; Institution Sainte-Marie, Hanoi 165 objets divers (jouets, broderie, objets laqués, boites de thé, etc ..)

Imprimerie Trung Bac Tan Van, Hanoi 5 00 imprimés lettre de remerciement ; Madame André Amoureux Hanoi 2 nécessaires pour couture en argent avec serin ; Imprimerie d'Extrême Orient, 1 anoi 7 jeux divers, 7 collections d'images, 11 planches d'images 4 9 canifs de poches et 24 stylos ; Gouies, Gouvernement Général 2 porte-cigarettes métal doré, 2 vases cuivre.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

56 nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 395

Xét nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốn, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 8 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Chủ nhật chỉ khám bệnh từ 8 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có bệnh ngoài giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Le PARFUM des HUMANITÉS

(Sử-Ký Thanh-Hoa)

Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . .	2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển	1 . 00

Ở các tỉnh, xin dành thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0 $ 20 thứ 2 $ 00
và 0 $ 20 thứ 1 $ 00

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

校學北中

22, phố Nhà-thờ (rue G. Lamblot) Điện-thoại số 150

HIỆU-TRƯỞNG : PHẠM HUY-LỤC

Là trường tư-thục của báo Trung-Bắc-Tân-Văn mở ra có đủ năm lớp Sơ-học kiêm-bị, dạy theo như chương-trình nhà nước, nhưng chú trọng nhất về Pháp-văn và Quốc-văn.

Học-phí lấy nhiều hơn các trường khác là vì nhà học lịch-sự và sạch-sẽ không kém gì các trường nhà nước và mỗi thầy học chỉ dạy độ 25 học-trò trở lại. Hễ quá số ấy thì lại mở thêm lớp khác. Các thầy học kén toàn những người sành nghề cả.

Buổi tối có lớp học riêng chuyên dạy những học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt và thi vào các trường Cao-đẳng tiểu-học.

Giấy xin học gửi đến Trung-Bắc Học-hiệu 22 phố Nhà-thờ, Hà-nội.

Kỳ thi chức phó cai-trị. — Kỳ thi chức phó cai-trị ngày hôm qua đầu bài như sau này :

Notions générales sur l'histoire des divers pays de l'Indochine.

Conquête de la Cochinchine ; établissement du Protectorat en Annam et au Tonkin.

Tang lễ ông Phan-thu Trinh. — Vừa được tin ở Saigon ra nói về việc tang-lễ ông Phan-thu-Trinh, hiện trong ấy đồng nhân có lập một hội-đồng trị sự để lo liệu về tang-nghi một cách rất long-trọng. Ngày đưa đám chưa định vì có ý đợi đại-biểu các nơi đến dự tang lễ.

Bán 1 cái xe ô-tô « Berliet » 12 mã-lực mới chạy có 5000 km, 5 chỗ ngồi, thượng hảo hạng. Giá 3.400 $. Hỏi tại Garage Moderne, Bd Henri Rivière prolongé.

5610

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

3039

ROSITA

CON HẢI ĐƯỜNG...

Đại hài-hài-kịch, 6 đoạn rất vui

Chiếu tại rạp chiếu bóng

CINÉMA PALACE

Phố Trường-tiền, HANOI

Trong một tuần lễ

Từ thứ tư 24 đến thứ ba 30 mars 1926

3.800

ĐẦU MÙA

Bán ở số nhà 48, phố hàng Đào, xa tây và các hàng về mùa mực THẬT HẠ GIÁ từ hôm nay đến cuối tháng hai tà. Xin quý-khách chiếu cố cho.

VŨ-VĂN-AN & Cie

5.608

Tại hiệu **BÁO CHẾ MONTÈS** *có bán :*

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để nhuộm da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để khắc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

3001

Số 66

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Hán thái-hậu ban tờ chiếu-thư, nói *có Lưu mân* làm tiết-độ sứ ở *Hà-đông* tức là con *Lưu sùng* mà được *Cao-tổ hoàng đế* để cho nhận làm con ; còn *Lưu huấn* ở *Khai phong phủ* thì là con con được *Cao-tổ hoàng đế*. Trong bài người ấy giao cho các quan triều-thần thương-nghị xem nên lập người nào. *Quách ngạn uy* cùng *Vương tuấn* vào tâu thái-hậu, xin lập *Lưu huấn*.

Hán thái-hậu nói :

— *Lưu-huấn* bị bệnh liệt đã lâu, không thể giảng dậy thì ra ngự triều làm sao cho được.

Hán thái-hậu liền sai người đỡ *Lưu-huấn* vào cất giường mà khiêng ra cho các quan triều-thần xem, lấy giờ tiếp quan triều-thần mới ẩn, lại cùng nhau bàn lập *Lưu-mân*, rồi kéo vào tâu thái-hậu.

Thái-hậu liền khảo bàn tờ chiếu-thư lấy sai quan thái-sư và *Phùng-đạo* đi sang *Tứ-châu* đón *Lưu mân*. Ngày hôm sau, *Quách ngạn uy* đem các quan triều-thần vào tâu xin thái-hậu hãy ra ngự triều, để xử quyết việc chính trị trong nước.

Khi thái-hậu ra ngự triều, *Quách-ngạn-uy* tâu rằng :

— *Lưu thị* chồng vua, *Mạnh-nghiệp* làng ấy, hai người ấy lại thật đáng giết, dám xin thái-hậu cho đem chém-chặp.

Thái-hậu y lời tâu, liền giết *Lưu-thị* và *Mạnh-nghiệp* để đem ra chém. Cách mấy hôm sau, bỗng có tin ở *Hà bắc* báo là quân *Khiết-đan* vào ăn cướp, lân lại nhân-dân đã giết chết quan trấn-thủ.

Thái-hậu giật mình kinh sợ, truyền họp các quan triều-thần để thương-nghị mưu-kế, lại triệu *Quách ngạn uy* vào mà hỏi rằng :

— Ngày nay quân *Khiết đan* vào ăn cướp, đã giết chết quan trấn-thủ, nhà-ngươi có mưu kế gì để chống giữ được không ?

Quách ngạn uy tâu rằng :

— Kẻ hạ-thần đã ăn lộc nhà vua thì nên hết sức đẹp giặc, để cho trọn bổn-phận.

Thái-hậu liền khảo bàn tờ chiếu-thư lấy sai *Quách-ngạn-uy* làm chức chiêu-thảo sứ, *Phạm chất* làm chức lễ-mật-phó-sứ, ba người đem năm vạn tinh-binh đi đánh *Khiết-đan*. Bọn *Quách-ngạn uy* vâng lệnh, họp lớp sắp sửa, ngay ngày hôm ấy, đem quân thẳng đường tiến sang *Hà-bắc*.

Lại nói chuyện *Phùng-đạo* đem tờ chiếu-thư của thái-hậu đến *Tứ châu*. Khi tuyên-đọc xong, *Lưu mân* mời *Phùng-đạo* ngồi rồi hỏi đến việc trong triều. *Phùng đạo* thuật hết đầu đuôi mọi việc cho nghe, và nói :

— Triều-đình khó giữ nên một ngày không có vua xin để hạ về ngay để nối ngôi thiên-tử.

Lưu mân nghe nói, liền giao cho chức áp-nha là *Cung mỹ-đình* và chức giáo-luyện-sứ là *Dương-ôn* trấn thủ ở *Tứ-châu*, rồi sửa soạn xa-giá, thẳng đường đi về *Biện-kinh*. Trong khi đi đường, đúng toàn nghi-vệ thiên-tử.

Khi xa-giá vừa đến *Biện-châu*, *Quách ngạn uy* truyền bảo cho các tướng hiểu, các tướng đều ngơ-ngác nhìn nhau, không chịu sắp lạy và bàn riêng với nhau rằng :

— Khi mới kéo vào kinh-thành, bọn chúng ta cho quân canh giữ phòng khi mấy ngày trời không thôi. Ngày nay lại lập họ *Lưu* làm thiên-tử, nếu hồi đến tội lấy thì họ chúng ta thì bị tru-lục, chẳng còn sót được mống nào. Chi bằng ta ngồi kể trước, kẻo khi nào tới nơi, lấy gươm dâu hết lại, cũng chẳng sao kịp vậy.

Vương-tuấn nói :

— Cơ-hội thật là khó gặp, không nên nhác mất bỏ qua. Âu là sắp mai ta vào bẩm với quan ngự-sử, tất sao quan ngự-sử cũng phải bảnh vực cho bọn chúng ta.

Các tướng nghe lấy làm phải. Mờ sáng hôm sau, ba bề trống giục, *Quách ngạn uy* truyền lệnh rằng : *Vương tuấn* cùng các tướng đều đến phải phục tại trước ngựa *Quách ngạn uy*.

Quách-ngạn uy nói :

— Các ngươi có điều gì thì cứ nói, sao lại ngăn trở trước ngựa, hay là muốn sinh ra khác đó chăng.

Vương-tuấn nói :

— Ngày nay trong nước vô-chủ, chúng tôi theo quan nguyên-soái đi đánh giặc, dẫu lập được chút công-trạng, ai là kẻ kể thưởng cho. Thì dù như mấy trăm nghìn chiến-binh trước, chúng tôi cùng quan nguyên-soái thật đã trải bao phen nguy-hiểm mới có ngày nay. Nay quan nguyên-soái đi vào kinh-thành, còn nhắn chúng tôi cất quân ra đi. Nếu triều-đình lại lập họ *Lưu* thì cái tội chúng tôi cướp phá kinh-thành của họ *Lưu*, khó lòng mà bảo toàn được tính-mạng, cả đến quan nguyên-soái cũng vị tất đã giữ vững được sự phú-quí ngày nay vậy.

Quách-ngạn-uy nói :

— Cứ có ta đây, dẫu triều-thần lập họ *Lưu* làm thiên-tử, tất cũng không bắt tội của người, các ngươi sợ nên hết sức để mà lập lấy công trạng.

Sử-ngạn xiển kêu to lên rằng :

— Trong triều đình phần nhiều là những phường gian nịnh, ít người đồng tâm với quan nguyên-soái. Ngày nay chúng ta muốn được vẹn toàn thì không gì bằng ở quan nguyên-soái lên làm thiên-tử. Nếu quan nguyên-soái có khó gì nghe thì chúng tôi xin quyết lòng làm phản tới cả.

Quách ngạn-uy vừa toan quay mình trở lại thì bọn *Vương-tuấn* lại đứt lời cô vùng, khoác vào mình *Quách-ngạn-uy*. Người đông xâu xít xung quanh, ngựa không thể đi được. Các quân đều hô vạn tuế, tiếng nghe vang động khắp một phương trời.

Quách ngạn uy bèn đổi đi lại gặt lại quay về *Biện-kinh*, sai người đem ở hà đăng hà thái-hậu. Tờ biểu như sau này :

« *Kẻ hạ thần là Quách-ngạn-uy bị a quân sĩ cưỡng bách, để đến nỗi mang tiếng bất nghĩa. Nay xin đốc ý một lòng phụng sự tôn miếu nhà. Hán vì thờ bà thái-hậu làm mẹ, các a quân đã trong chốn kinh-thành cứ việc yên làm làm lụng như thường, a qui chế đều theo nội cũ, chớ có lo sợ.* »

« và thêm nỗi nghi hoặc vậy. »

Quách-ngạn-uy nói :

Khi đại binh của *Quách-ngạn uy* kéo đến *Thái-lộ-điếm*, có tin truyền vào kinh thành, quan thị-thường là *Bạch-trinh* có bảo các quan văn võ triều-thần rằng :

— Tất thiên-tử đi đến, chúng ta nên kéo nhau ra để nghênh-tiếp.

Bọn *Bạch trinh* có lại muốn vào tâu với thái-hậu. *Quách-ngạn-uy* sợ thái-hậu có lòng nghi ngờ, mới rút quân ra đóng tại ngoài thành. Lấy giờ *Tiết-nương* và *Lưu sùng* ở *Hà-đông* có sai chức phán-quan *Trịnh-hằng* đến kinh-thành, nhân vào yết kiến *Quách-ngạn-uy*.

Quách ngạn uy thuật với *Trịnh hằng* sao mà nên lập *Lưu mân* làm thiên-tử, lại tự tiện vào cả kinh thành mà bắn *Trịnh hằng* rằng :

— *Quách tước nhi* này, nên đem làm thiên-tử thì làm đã lâu rồi! Nhà ngươi về nói với *Tiết nương* rằng từ xưa đến nay, hễ nào lại có ông thiên-tử không có nhà thờ bao giờ, xin ai chớ có nghi-hoặc.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
ĐỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Mặt và kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
32, Phố Paul-Bert, — HANOI
3041

THI BẰNG SƠ-HỌC YẾU-LƯỢC
(Certificat d'études primaires élémentaires)
và BẰNG SƠ-HỌC TỐT-NGHIỆP
(Certificat d'études primaires)

Sách soạn riêng cho học-sinh đi thi hai bằng ấy, đã được Hội-đồng duyệt sách duyệt-y cho dùng tại các trường Pháp-Việt ở Đông-Pháp :

1°) Địa-dư các tỉnh Bắc-kỳ
Có phụ chú các nơi danh-lam thắng-cảnh, (in lần thứ hai), dày 150 trang, 28 bản địa-đồ, giá : 0 $ 75.

2°) Coup d'œil sur l'histoire d'Annam
Giá : 0 $ 50.

3°) Viết quốc-ngữ cho đúng
(Ch-Tr, D-Gi-R. S-X)
Giá : 0 $ 15

Những sách này có bán tại các hiệu sách. Bán buôn tại hiệu Kim-Tức-Giang, 83, phố hàng Bồ, Hanoi và tại nhà ông Ngô-vi-Liễn 8-bis, route de Huế. Mua buôn trừ 15 đến 20 %. 5605

Cần người làm việc

Hãng tàu Năm-Sao cần người thiện-nghệ việc Vô tuyến-điện, để làm ở các tàu biển chạy bến Đông-pháp. Ai muốn làm thì tới hãng ở Haïphong mà hỏi. 5.603

NHÀ BÁ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine
3001 Giá 1 $ 20 một hộp

Mấy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ lại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhờ mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến-hiệu là ở lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc dã rẻ tiền mà lại kiến-hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng báo-chế để nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỹ-nghiệp
60, Rue Paul-Bert, Hanoi 3000

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Cố ý đốt nhà. — Con ông chánh tổng được nắc của phải lắm rượu mời dân làng ăn uống linh đình. Phạm-văn-Phú là người làng ấy nay vẫn có ý không bằng lòng với chánh tổng cũng có đến ăn uống. Lúc chè say, lấy phèo ra đốt để xác pháo bắn lên mái nhà cháy mất nhà ông chánh tổng và mấy nóc nhà hàng xóm nữa. Khi cháy xong thì Phạm-viết-Phú bỏ nhà đi lên tỉnh Bắc giang mất. Tòa Nam án tỉnh Nam-định phạt Phạm-văn-Phú 15 ngày tù án treo và bắt phải bồi 415 đồng cho những chỗ bị cháy nhà. Tòa Thượng-thẩm tha cho vì xét không đủ chứng cớ.

Đánh lẫn nhau. — Nhà trong làng có vào đám, Phạm-văn-Uẩn là đảng gia phải sầm sửa các đồ dùng để làm cỗ đem ra đình, như là mâm nồi bát đĩa vân vân, mà các thứ đem ra đó đều có đánh dấu riêng cả. Khi tan đi mới kiểm lại đồ thì thấy mất một cái mâm, sau xét ra thì biết là Nguyễn-duy-Thiệu là người làng ấu cắp cái mâm ấy mới trình dân làng. Từ đó Ng-duy-Thiệu cầm thù Phó-hữu Uẩn. Một hôm hai bên gặp nhau ở chùa sinh ra cãi cọ rồi đánh nhau đến bị thương cả. Tòa Nam án tỉnh Hà-đông phạt Phó-hữu Uẩn và Nguyễn-duy-Thiệu mỗi tên 15 ngày tù án treo và 10 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù án treo và tha cho tiền phạt.

Ăn cắp trâu. — Lý-văn-Lập quán ở phố Quảng-hoài (Sơn tây) sang hạt tỉnh Hà-đông ăn cắp trâu của một người đem về nhà. Khi thấy người nhà có kẻ theo dấu chân trâu đi tìm biết trâu ở nhà tên Ty và đi trình quan sở tại thì tên Ty bỏ đấy tới là đến ở tòng đem giấu sang nhà khác. Tòa Nam án tỉnh Hà-đông phạt Lý-văn-Lập và Nguyễn-văn-Thu mỗi tên 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tòa Thu và xử tội tên Lập lên 1 mỗ năm tù.

Đánh chết người. — Hôm 21 tháng 4 tây nó ngoài Đàm-v-Cang, gặp một người con gái tên là Ngô-thị Toái, chòng ghẹo. Khi người con gái ấy kêu rầm lên thì N ở văn-Thâm là anh vợ chạy ra mắng nhiếc. Đàm-v-Cang cãi nhau với người ấy rồi lấy dao dọa ở trái ra đánh nhau tâm người ấy vào thái dương, máu chảy ra nhiều, được 4 hôm thì chết. Tòa Nam-án tỉnh Hà-đông phạt Đàm-v-Cang 3 năm tù và 20 đồng. Tòa Thượng-thẩm y án phạt tù và phạt tiền và bắt phải bồi 30 đồng cho nhà khổ chủ.

Tự tiện đánh bắt người. — Vì chuyện thù hằn nhau, Ng-văn-Ước, là trương tuần thông đồng với Trần-v-Chiêu và Ng-văn-Trích, đều là tuần đinh tự tiện bắt một người tuần khác tên là Lại-v-Bao đánh bị thương rồi vu cho ra đồng gặt trộm lúa để vạ cho lí ấy đến phiên đi tuần, trình hội-đồng hương chính Hàm biên bản giải trình quan. Nhưng tòa Nam-án tỉnh Hà-nam xét biết lý Lại-văn-Bao bị vu oan, nên phạt Ng-văn-Ước 8 tháng tù và 10 đồng. Ng-v-Chiêu, Ng-văn-Trích mỗi tên 6 tháng tù và 5 đồng, và bắt phải liên đới với nhau bồi 30 cho người bị đánh và vu oan. Tòa Thượng-thẩm giảm tội tên Ước xuống hai tháng tù, tên Chiêu và Trích mỗi tên xuống 1 tháng tù giảm tiền bồi thường xuống 15 đồng và tha cho tiền phạt.

Bãi lộ. — Hà-duy-Trung là hộ lại trong làng, giữ sổ sinh tử giá thú hễ ai đến khai hoặc vì cười xin, hoặc sinh tử cứ đòi tiền bút giấy và chè tề, người nghèo thì 5 hào kẻ giàu thì 1 đồng, mới chịu biên vào sổ cho, không thì khất lần nói là bận việc bay đi vắng. Tòa Nam-án tỉnh Ninh-bình phạt Hà-văn-Trung 20 đồng, tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn bẻo. — Việc Ng-hữu Hy, là lý-trưởng làng Dĩ-đại bị người làng tên là Ng-thị-Bông, thưa lên bẻo tiền tuất của quan binh phát cho, phải tòa Nam án tỉnh Nam-định phạt 25 ngày tù án treo, 4 đồng bạc và bắt phải bồi 5 đồng cho bên nguyên đơn, thì tòa Thượng-thẩm hoãn đến ngày 4 tháng 5 tây mới xử.

Vượt ngục. — Nguyễn-văn-Nhỡ tức Trung là tù, khi đi làm cỏ về trốn mất, người ta tìm cả mãi mới bắt được. Tòa Nam-án tỉnh Bắc-ninh phạt Ng-văn-Nhỡ 2 năm tù. Tòa Thượng-thẩm y án.

Ăn cắp. — Ng-v-Cu, 16 tuổi, và Ng-v-Tu, ăn cắp đồ đạc của một người tên Triệu-văn-Mão, tòa Nam án tỉnh Yên-bay phạt Ng-v-Tu 3 năm tù và Ng-v-Cu phải giam ở nhà Trông-trị cho đến ngày trưởng thành. Tòa Thượng-thẩm y án.

Cuộc đánh số lấy đất. — Tòa Đốc-lý Hanoi có mở cuộc đánh số lấy đất (Tombola) để quyên góp cho xã Hauviché ở con nuôi thành-phố Hanoi ở qui quốc. Tất cả có 50 lô được trúng giải, giá đáng là 16.000 $. Giá bán mỗi vé 1 $ 00. Bắt đầu ngày 1er Mai này thì mở số. Có bán vé tại bản quán. Ở xa xin gửi thêm tiền cước gửi recommandé.

Từ hôm nay đến cuối tháng ba tây này, các đồ giải thưởng kỳ tại tòa Đốc lý. Từ 1er Avril trở đi thì các đồ đó đem bày tại nhà Grands Magasins Réunis.

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thụ đệ nhứt đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.
Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenon, Foix, Rothet, Cassablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.
Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai
Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
Chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 00
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG số 21 cạnh nhà số 236
5016

Nhà chớp-ảnh hàng Quạt Hanoi
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ bảy 27 Mars đến thứ sáu 2 Avril 1926
QUANG-TUYẾN NHẤT-BÁO
Chớp các thời-sự toàn-cầu
Một phim phiêu lưu tiểu-thuyết rất đẹp
Có tài-tử COW BOY và TOM MIX ra trò
Trong tích
QUÂN GIAN-PHI Ở BIÊN - GIỚI
Có năm đoạn
GÀY HAY BÉO
Chuyện đặt phóng, rất buồn cười có 2 đoạn
3.009

Sân thể thao của học trò mà bóa ra trường đấu võ. — Tự chiều thứ tư tới giờ, đi đến đâu cũng thấy những học trò học tại trường mới mở ở chỗ cho chuồng súc vật trường Đấu-xảo cạnh nông bàn tán về chuyện hai thầy giáo ở đó sinh sự cãi lẽ rồi xô xát đến đánh nhau một trận kịch-liệt giữa chỗ tập thể thao của trường buổi chiều thứ tư 24 mars đông đủ trước mặt học-trò. Chúng nhỏ to thì thào nhiều câu về chuyện đó nhưng chuyện bóng bảo, không ai nỡ nghe là cả.

Nghe nói sáng hôm qua, nhà Học-chính đã lấy ông Đốc trường đó xét hỏi thông cớ về cái tin đồn đãi đó rồi, chẳng biết chuyện đó rồi ra sao?

Khánh thành nhà mới. — Chùa Liên-ngạn ở làng Thổ-quan ở phố Trường-thi, (Cửa-đông), gần một năm nay chư các ông chức-dịch trong làng Thổ-quan sửa sang tu bổ lại nhà chùa, và sửa sang lại những phòng trong, phong cảnh chùa xem ra đẹp đẽ hay hoàng hơn xưa. Bởi vậy hôm 12 tháng hai tây, dân làng Thổ-quan có làm lễ khánh-thành chùa mới trong ra vậy rất là vui vẻ. T. lai-cảo

ĐỒ ĐỒNG

Đồ hàng của bản-hiệu xưa nay thường bán ra ngoại-quốc nhiều, nên hay tính theo giá tiền tây, nay nhân dịp tiền tây cao mà cứ tính theo giá cũ thì đắt quá, nên bản-hiệu định tính bớt giá xuống ít nhiều, trong vòng ít lâu ; vậy các qui khách nên nhân cái dịp tốt ấy mà mua mau kẻo hết.

Fondrie Tonkinoise
53 bis, Henri-d'Orléans, Hanoi.

Người học chính. — Các người có tên sau này, đều được bổ giáo-học tới sai hạng tám :

Kể từ ngày 19 février 1926 : M. Ngô-văn-Thuật.

Kể từ ngày 1er mars 1926 : MM. Nguyễn-tiến-Sinh, Trịnh-văn Bích, Quách-đình-Phác, Võ-văn-Uông, Lê-v-Ngọc, Vũ-đức-Hiền, Phạm-duy-Hiển, Vũ-thị-Mận tức Tín, Đặng-minh-Hiện, Lâm-hữu-Biều, Võ-văn-Vy.

Kể từ ngày 17 mars 1926 : Mlle Nguyễn-thị-Thanh.

Kể từ ngày 18 avril 1926 : MM. P. sm-khắc Riện, Phạm-Dương, Trần-nhân-Bình, Nguyễn-v-Tôn, Nguyễn-văn-Trường, Nguyễn-v-Nhơ, Ng-văn-Thành, Đỗ-văn-Ngôn, Vũ-quang-Cầu, Nguyễn-thường-Cát, Dương-duy-Bảo, Đỗ-lịnh-Tân, Phan-phúc-Tiến, Lê-văn-Tăng, Ng-văn-Thọ, Ng-văn-Tư, Đỗ-duy-Nhơ.

Kể từ ngày 3 avril 1926 : M. Ng-v-Hiếu.

Kể từ ngày 7 avril 1926 : M. Bùi-đình Sâu.

Các người có tên sau này, đều được bổ giáo-học tới sai tập sự, kể từ ngày 1er avril 1926 :

Mlles Nguyễn-thị-Ngọ, Nguyễn-thị-Khang.

MM. Nguyễn-kim-Bung, Nguyễn-v-Lưu, Phạm-văn-Kim, Phạm-vĩ-Khâm, Lại ngọc-Kỳ.

Đá bóng thi lấy giải thưởng. — Được tin rằng chủ nhật 28 Mars tới, hồi 3 giờ ở bãi Eslalir (bờ sông) sẽ có cuộc đá bóng lấy giải thưởng do 1ère Equipe và 2 Equipe hội Eslalir tranh đấu với nhau.

Bên nào thắng sẽ được một cái bộ bằng satin mùi hồng, chung quanh viền kim-tuyến vàng.

Bên nào thua cũng được một quả bóng hiệu « Tumer » Hội sẽ ghé bày để người nhà các hội-viên đi xem.

Hầm đá M. Cousin là danh-dự hội-trưởng hội, có ra chứng kiến cho đôi bên. Đặng-trọng-Thành lại cầm.

Người tri-châu. — M. Cao-thúc-Huỷ, chánh tri-châu Vạn-nyên và M. Vũ-đức-Phương, tri-châu Cao-lộc (Lạng-sơn), được đổi ăn cho nhau.

Đổi tên. M. Trần-thế-Thụy, thừa phái phủ Đa-phúc (Phúc yên), nay đổi tên là Trần-thế-Tuấy.

M. Vũ-văn-Thụy, chánh tổng Vân-an (Quảng-yên) được đổi tên là Vũ-văn-Tuấy.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Lại bắt được khí-giới lậu. — Hồi 6 giờ ngày 25 mars, hai người lính thương-chính lại bắt được tại nhà ga một người Khách, tên là Sai-Vo-ché, 70 tuổi, nhà số 63, phố Marine, mang một gói có 300 viên đạn súng lục. Nguyên là khi người Khách ấy lăng thăng đi ngoài ga, tụi hai người lính thương-chính, nghi tình, liền lại khám hỏi, thì thấy chỗ đạn để, đem hỏi thì người Khách ấy khai rằng số đạn ấy là của một người Khách khác bảo không biết tên, nhờ đem ra ga hộ. Vậy người Khách ấy đã bị bắt giải vào tòa án.

BUNG-YEN

Ai bắt được ? — Tối tối là ngày Phương ở làng Phú-trạch, tổng Hồ sở phủ Khoái-châu, tỉnh Hưng-yên. Nguyên ngày đó em bé 1925 tôi có lạc mất 1 cái bé tên là Hạng 13 tuổi lìm đâu cũng không thấy. Vậy ai bắt được đánh giấy cho tôi chuộc được thì tôi đền ơn vạn bạc.

Ng.-thị-Phương ký.

VIỆC TRUNG-KỲ

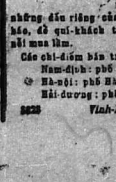
SẦM SƠN

Xuýt nữa chết hơn mươi về cá nóc. — Ngày 20 mars vừa rồi có hơn sáu em nhỏ ở đình cô vi, nhân bai người là Giang và Dư chỉ đánh được có con cá nóc thôi, lần đem nấu để ăn và đem cho hai người kia là Rêu và Chọn một ít. Được một lúc Giang và Dư lấy cớ cùng vắng người, buồn bã chân tay, quặn đau trong ruột, rồi lần đùng cả ra bất tỉnh như ngủ rồi tắt ngắt. Trong khi ấy thì Rêu và Chọn ở nhà cũng ăn cá xong, thấy choáng-váng buồn-bã có người, nhưng may vẫn ăn cơm xong, nên cũng đỡ độc mới cứu được.

Hai người chết đi, một người để lại năm đứa con dại và một người thì sắp cưới vợ nay mai. Tội nghiệp!

Cứ nóc, tiếng Pháp gọi là tétrodon, có hai thứ, một thứ có gai ở bụng, một thứ không. Thứ có gai không độc lắm bằng thứ không gai. Cứ như lời các nhà thuyền chài nói thì ăn nó phải bỏ trứng bỏ gan đi mới không độc. Tuy nhiên đã biết là một thứ có độc thì tưởng chẳng nên ăn là hơn.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở ra chi-nhánh ở Vĩ-đi-sơn, chọn các thứ trà đặc-xuất thượng-hảo-hạng tại trên non nói cao như Liên-tâm, Ô-long và thảy-tiên, vân vân, đóng cách hòa-hợp điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ » cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đầu riêng của trà VINH-MẬU đóng hảo, để qui-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định : phố Khách, số 164.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 54.
3025 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.

BẢN CHIẾU KHÁCH

Đất thắp đèn. . . . . 0 $ 18 một kilô
Sơn tây đủ các mùi . . . . . 0 . 50 một hộp 1 kilo.
(Có giấy cam-đoan chế nguyên bằng giầu cuite, vừa chóng khô lại bền)
Mua buôn có giá riêng
GIẤY NHỜI SỐ 341
ĐẮC-BẰNG.
72, Phố Hàng Bồ Hanoi.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 27 Mars 1926
HIỀN NỮ NGỘ KỲ DUYÊN
Tích này vui nhất là chỗ vợ cả Đắc-Lập ở Huế ra đánh ghen với Chi-Hương.

Tối chủ nhật 28 Mars 1926
HIỆP PHỤ THÀNH TIÊN
Có cảnh oan hồn kiện nhau ở dưới âm phủ rất là vui trò.

Tối thứ hai 29 Mars 1926
TỔ QUÂN THẦN
TÀI TƯƠNG ÁCH
Tích này mới soạn ra, trước đã là « Táo quân thần tài tương ách ». Tuần lễ trước nữa đã diễn làn đầu được các quý khách cho là vui và buồn cười, nay bản-hội xin chiều lòng các ngài mà diễn lại lần nữa nữa.

Tối thứ ba 30 Mars 1926
BẠCH XÀ CẦM
Tích này có một vai ảnh biển lận pha trò rất là buồn cười.
3006

YẾT-THỊ

Quan Đốc-lý thành phố Hà nội hiểu-thị trước cho những chủ có xe, nếu quên không làm lờ khai thì phải tuân theo nghị-định ngày 1er janvier 1925, trương thứ V, điều III, nếu không sẽ phải nghị theo điều 7, 8 trong nghị ấy.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng tư tây 1925 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, 13 tháng tư tây 1926 (*mồng 2 tháng ba ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoài giá mua, là bốn phần (4 °/₀).

Số kê những đồ cầm đem bán sẽ để cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.
Mirecteur

NGƯỜI ĐẸP

Hiệu tôi vừa nhận được bên Pháp gửi sang thứ Sáp-Thơm, xưa nay Qui-Khách vẫn công-nhận là sáp mềm thịt, trắng da, xanh tóc, chóng dài, sạch gàu khỏi chấy. Nhất là mùa lạnh, thứ sáp này lại có đặc-tính chữa bệnh nẻ rất thần hiệu. Bán buôn giảm giá 20%, bán lẻ mỗi hộp giá tiền là 6 xu.

Hỏi tại hiệu Đức-long, 90, phố Mã-mây, (Hanoi). 3041

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng nên thành ra một thứ thuốc rất quí. Dùng trị bệnh ngoài dễ rất hiệu.

Giá tiền : 1 $ 30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0 $ 80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi 3000

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc nhãn la, làm trò cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ hiệu nhãn

Ngày tháng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ bảy, tòa Nhì-sứ phụng lời chiếu phê rằng :

Chứa nay đã được phòng của MONTÈS qui-hữu, để chế nên một thứ rượu bổ đã tăng sức dồng quê rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê lời sắc cho qui-hữu phòng chế-tạng để lưu hành-nội.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

Hiệu kim-hoàn
BẢO-QUANG-THIỆN
Bijoutier
CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF
Hanoi, 21, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-nhật có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chữ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kim toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, nàng hàng tốt. Các ngài chưa có lợi tiền cho ai chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

GIAN HÀNG BÁN CÁC THỰC-PHẨM

Một vài thứ hàng giá đặc-biệt

EAU de VIE de MARC	*Mỗi chai :*	1$ fr. 00
Quinquina BONAL Gentiane	*Mỗi lít :*	9 fr. 50
Vermouth BECCARO	»	1$ fr. 50
Kina LILLET	»	1$ fr. 00
Mousseux Emile GOULET	*Mỗi chai :*	12 fr. 00
Petits pois JOUBÈS, qualité supérieure fins.	*Mỗi hộp :*	4 fr. 30
» *extra-fins.*	»	5 fr. 00
Sữa GLAXO, dùng cho trẻ con ăn rất tốt. (Mỗi hộp nặng 250 gr.)	»	11 fr. 50
Compote AMIEUX, các thứ quả. (Mỗi hộp cân trừ bì nặng 450 gr.)	»	4 fr. 00
Confitures AMIEUX, các thứ quả. (Mỗi hộp cân trừ bì nặng 450 gr.)	»	7 fr. 00

3005

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3010

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, *vân vân...*

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi 3002

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi 3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ !

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ :

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÁU BỔ 1$40**

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuộc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là :

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bảo-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3003

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. **Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.**

MỘT HỘP THIỆT

THUỐC HƯỜN

VALDA

dùng trong lý, ngậm phải lúc thì đủ ngăn ngừa

Khỏi đau đớn giọng, Khỏi đau phổi và đủ trừ các bịnh

NHỮNG LÀ

Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng, ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt nổi xám, vân, vân.

MÀ NHỨT LÀ PHẢI ĐỔI CHO ĐƯỢC THIỆT THUỐC HƯỜN

- VALDA -

bán đựng trong hộp mà thôi, trên nắp hộp nhớ phải có chữ hiệu

- VALDA -

mới thiệt hay

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới thời nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3021

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu đầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho họ, nên họ bắt chước mà nung những danh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình dựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông đại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh lạ lùng, trong minh khoan khoái.

Ăn uống dễ tiêu và lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm vẻ dán bà ở cữ . . . . . Một lít re :* **2$40**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai :* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3002

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường **Không sốt**

Để lâu không hỏng **Rẻ tiền**

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . **0$20**

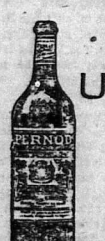
ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3022

CÒN GÌ THÚ BẰNG

TRƯỚC KHI AN CƠM

UỐNG MỘT CỐC

ANIS PERNOD

Giải khát và ngon cơm

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đông-hới, Thu xá, Saigon, Pnom Penh. 3007

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

68, Rue des Cantonnais, 68

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ sóc nhiễu, hàng tân nhiễu tốt, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta : Bắc-kỳ như the, xuyến, lĩnh, lụa, hàng, quế, vân vân. cả hàng Saigon như lĩnh, the, vân vân.

Nay mới có đủ các mũi, tăng thâm, mapa đen và mũi mán rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, cho không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản hiệu sẽ gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

3015 YU-WO-TSEONG

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo-quán cả giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì biên rõ ràng vào đấy, và gửi theo hai báo (cả 2 hàng tem cũng được) để chỉ tiền giấy quấn khác.

Hễ ai không gửi tiền theo thì cứ để nguyên như cũ hoặc phải trả nặng hơn.

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 1923, 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TƯ BẢN DỰ ĐỊNH :	Francs **72.000.000**
TƯ BẢN NỘP RỒI :	» **68.400.000**
CỘNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 :	» **34.089.020**

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chưởng niệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các chi quán :

TẠI ĐÔNG-PHÁP :	Nam-kỳ : SAIGON.
	Trung-kỳ : TOURANE
	Bắc-kỳ : HAIPHONG, HANOI.
	Cao-miên : PNOM-PENH, BATTAMBANG.
	Quảng-châu-loan : FORT-BAYARD.
TẠI VÂN-NAM :	MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.
TẠI TIÊM-LA	BANGKOK.
TẠI ANH THUỘC-ĐỊA :	SINGAPORE.
TẠI TRUNG-HOA :	BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
TẠI PHI-CHÂU :	DJIBOUTI.
TẠI TÂN-THẾ-GIỚI :	NOUMÉA.
TẠI TAHITI QUẦN-ĐẢO :	PAPEETE.

ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE : PONDICHÉRY. 3048

Điện viết tắt đề gửi điện-tín : INDOCHINE.

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lắc mua phải nộp ngay 10 quan và trong 11 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như các điều khoản nói trong luật (Như vậy mỗi ngày chỉ độ ra mấy xu, có thể làm nổi giàu có được).

Nộp tiền lần đầu được ngay cái sổ vé, chỉ mình mình có quyền sở-hữu, mà lần rút số nào cũng được dự, như thế đã đóng hết tiền rồi vậy, nếu vé của mình trúng số được lĩnh nguyên cả lô. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn từ 500.000 nhỏ đến một 4.000 quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc chắn nhất và lợi nhất

Có đến 200 triệu quan được trúng số

Bản kê những số được trúng sẽ gửi cho người dự cuộc không lấy tiền, về mỗi kỳ rút số sẽ gửi bốn kỳ hàng năm

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)